

การถอดบทเรียนจากกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM)

“ประเด็นความรู้ด้านการแนะแนวศึกษาต่อที่เกิดประสิทธิผล”

.....

ความรู้เกี่ยวกับการแนะแนว

การแนะแนว หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้รู้จัก ยอมรับและเข้าใจตนเอง ตลอดจนรู้จัก และเข้าใจผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้เขาค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ศีลธรรม จริยธรรม มีทักษะการดำเนินชีวิต รู้จักคิด ตัดสินใจ เลือกริธีที่จะเผชิญและแก้ปัญหาอย่างถูกต้องและเหมาะสม สามารถวางแผนชีวิต วางแผนการศึกษาต่อและ ประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง เป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและเป็นประโยชน์ งานแนะแนว จึงเป็นงานที่มีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับงานและบุคคลอื่นๆ ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน โดยมีเป้าหมายสำคัญในการ ป้องกัน ส่งเสริม แก้ไขและช่วยเหลือผู้บุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาพสังคมในปัจจุบันท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมายทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม

ดังนั้นการแนะแนวจึงเป็นกระบวนการสร้างความเชื่อมั่น ความศรัทธา การยอมรับนับถือจากบุคคลที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการรับบริการจากหน่วยงาน ดังนั้นประเด็นที่สำคัญของการแนะแนวนั้น สิ่งที่คุณแนะแนว ต้องมีคือ ความรู้ด้านการแนะแนว ทักษะการพูดในการโน้มน้าว ชักจูงและสร้างแรงบันดาลใจ และที่จะขาดเสียมิได้คือ สื่อที่ใช้ในการแนะแนวต้องเป็นสื่อที่มีความชัดเจน และเห็นภาพขององค์กรหรือหน่วยงานที่เป็น บวกต่อผู้รับบริการ

อะไรบ้างที่คุณแนะแนวควรรู้

สิ่งที่คุณแนะแนวควรรู้ ประกอบไปด้วย

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้รับบริการ อาจเป็น ประวัติส่วนตัว ภูมิหลัง ของผู้รับบริการ
2. รู้รายละเอียดของสิ่งที่จะแนะแนวให้ลึกซึ้ง เช่น หลักสูตรของสถาบัน หรืออาชีพต่างๆ ที่จะใช้เป็น

คุณสมบัติของผู้แนะแนวที่ดี

1. ต้องเป็นผู้ความสำนึกในหน้าที่และงานด้านแนะแนว รวมไปถึงความรับผิดชอบต่อสังคมโดยความประพฤติที่ไม่เอารัดเอาเปรียบสังคมและไม่ก่อความเสียหายให้แก่สถาบัน
2. ต้องเป็นผู้มีระเบียบวินัย ขยัน อดทน เสียสละ ซื่อสัตย์สุจริตและมีความยุติธรรม มีความเมตตา กรุณา หมายถึง การประพฤติที่ไม่ให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่เอาเปรียบ หรือคดโกงผู้อื่นหรือส่วนรวม ให้ยึดถือหลัก เหตุผล ระเบียบแบบแผน และกฎหมายของสังคมเป็นเกณฑ์
3. ความเป็นผู้มีความคิดริเริ่ม วิจัยและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ความประพฤติใน ลักษณะสร้างสรรค์และปรับปรุงมีเหตุมีผลในการทำหน้าที่

แนวทางในการพัฒนางานแนะแนว

ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การทำงานแนะแนวสามารถประสานเชื่อมโยงกับงานอื่นๆ ได้อย่างสอดคล้องกลมกลืน และช่วยให้การทำงานแนะแนวประสบความสำเร็จเป็นรูปธรรม คือการกำหนดขอบข่ายงานแนะแนวให้ชัดเจนและทำความเข้าใจเนื้อแท้ในการทำงานตามขอบข่าย ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการงานแนะแนว ทำให้อาจารย์แนะแนวมีทิศทางในการดำเนินงาน และสามารถประสานการทำงานแนะแนวเข้ากับงานและบุคคลต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถาบันได้อย่างกลมกลืน โดยการกำหนดขอบข่ายของงานแนะแนวในปัจจุบันจำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆ ได้แก่ ศาสตร์ของการแนะแนว กรอบแนวคิดในการพัฒนานักศึกษา รวมถึงนโยบาย จุดเน้นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักศึกษา ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย จึงจำเป็นที่ สถาบันหรือหน่วยงานต้องเตรียมคนให้พร้อมสำหรับการทำหน้าที่ในการแนะแนว หรือสร้างกลยุทธ์ที่เร้าความสนใจ

แนวปฏิบัติที่ดีในการแนะแนว

1. ผู้แนะแนวต้องสร้างแรงจูงใจโดยชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนั้นๆ
2. ผู้แนะแนวต้องสร้างความมั่นใจและภาคภูมิใจในการที่จะเข้าศึกษาต่อในสถาบัน
3. ผู้แนะแนวต้องใช้ทักษะการพูดขั้นสูง เช่นการพูดโน้มน้าว ชักจูง
4. ฝึกอบรมให้ผู้แนะแนวมีเทคนิคในการพูด
5. ผลิตสื่อสร้างสรรค์ในการแนะแนว
6. การทำBrochure ที่มีความทันสมัย
7. การสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เข้ารับการแนะแนว เช่นมอบของที่ระลึก เป็นต้น
8. สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้มีผลงานด้านการแนะแนวที่ประสบผลสำเร็จโดยมีค่าตอบแทนพิเศษ
9. ใช้กิจกรรมเปิดบ้านให้ดู เรียนรู้ก่อนมา (Open House)